

AMERYKAŃSKA IZBA HANDLOWA W POLSCE
Spektrum Tower, ul. Twarda 18, 00-105 Warszawa
Tel: (48) (22) 520-5999, e-mail: office@amcham.pl, www.amcham.pl

---

Warszawa, 20 listopada 2017 r.

Pan
Marcin Zieleniecki
Podsekretarz stanu
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z toczącymi się pracami legislacyjnymi nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1974), przekazuję stanowisko Amerykańskiej Izby Handlowej w Polsce („AmCham”) do ww. Projektu.

Z poważaniem,

Tony Housh
Przewodniczący Rady Dyrektorów
Amerykańskiej Izby Handlowej w Polsce

*****

Amerykańska Izba Handlowa w Polsce (AmCham) jako organizacja zrzeszająca inwestorów amerykańskich w Polsce, reprezentuje jednocześnie jedną z największych grup zagranicznych inwestorów w Polsce. Naszą misją jest poprawa klimatu inwestycyjnego w Polsce, wśród wszystkich inwestorów, nie tylko amerykańskich, gdyż wzrost inwestycji jest równoznaczny ze wzrostem gospodarczym, a tym samym poprawą warunków życia społeczeństwa polskiego.

dnia 17 listopada 2017 r.

Stanowisko Amerykańskiej Izby Handlowej w Polsce dotyczące rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (druk 1974), znoszącego górny limit składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od 1 stycznia 2018 r.

Amerykańska Izba Handlowa w Polsce („AmCham”) zrzesza ponad 300 firm amerykańskich działających w Polsce, które zainwestowały w naszym kraju ponad 120 miliardów złotych i zatrudniają ponad 240 tysięcy pracowników. Te liczby od 27 lat nieustannie rosną i zależy nam, aby ulepszać klimat inwestycyjny w Polsce i stwarzać jak najlepsze warunki do inwestowania w naszym kraju, a także tworzenia w nim dobrze płatnych miejsc pracy. Jako przedstawiciele większości inwestorów zagranicznych, reprezentujemy największych pracodawców w Polsce, dlatego – kierowani troską o istniejący rynek pracy i możliwości jego dalszego rozwoju – chcielibyśmy wyrazić zaniepokojenie propozycją zniesienia od 1 stycznia 2018 r. górnego limitu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe przedstawioną w rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1974, dalej zwanym „Projektem”).

Znosząc górny limit składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, Projekt wprowadza kluczowe zmiany zarówno dla pracowników i pracodawców. Takie projekty powinny być zgłaszane z dużym wyprzedzeniem i szeroko konsultowane przez partnerów społecznych, umożliwiając zainteresowanym stronom odniesienie się do projektowanych zmian, przeanalizowanie ich skutków dla pracowników i pracodawców, a w konsekwencji wspólne wypracowanie najlepszych rozwiązań dla polskiego rynku pracy.

Poza sposobem procedowania, pozbawionym szerokich konsultacji społecznych i prowadzonym w błyskawicznym tempie, AmCham chciałby dodatkowo zwrócić uwagę na następujące kwestie:

- 1) **Proponowany na 1 stycznia 2018 r. termin wejścia w życie Projektu.** W ocenie firm członkowskich AmCham, jest to zdecydowanie za krótki termin na przygotowanie tak kompleksowej zmiany systemowej. Zniesienie górnego limitu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dotyczy zarówno pracowników jak i pracodawców, uniemożliwiając ubezpieczonym zmianę strategii życiowej, a pracodawcom dostosowanie ich budżetów do dodatkowych obciążeń finansowych. Dodatkowe koszty jakie będą ponosić pracodawcy na skutek zniesienia górnego limitu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (przykłady konkretnych kwot podajemy w pkt 9 poniżej) nie są przewidziane w zatwierdzonych już w większości przypadków planach budżetowych na rok 2018 r. Taka sytuacja stawia przedsiębiorców tworzących wartościowe, dobrze opłacane w skali kraju miejsca pracy w niekorzystnej sytuacji, która przyniesie negatywne skutki gospodarcze i społeczne, przede wszystkim dla licznych pracowników tych podmiotów. Ponadto zmiany w systemie ubezpieczeń społecznych przewidziane w Projekcie, którego pierwsze czytanie odbyło się 9 listopada b.r., a którego wejście w życie przewidywane jest na 1 stycznia 2018 r. będzie dla inwestorów zainteresowanych ulokowaniem swoich przedsięwzięć biznesowych w Polsce informacją o niestabilności polskiego prawa i wprowadzaniu poważnych zmian w regulacjach prawnych bez *vacatio legis* umożliwiającego dostosowanie się do zmienionych warunków gospodarczych.

- 2) **Podważenie wieloletnich planów biznesowych i negatywne konsekwencje finansowo-biznesowe dla inwestorów.** Firmy członkowskie AmCham otwierające w Polsce centra zaawansowanych usług biznesowych, ośrodki badawczo-rozwojowe (B&R) i regionalne biura główne, a zatem jednostki biznesowe zatrudniające wysoko wykwalifikowanych pracowników oraz oferujące atrakcyjne wynagrodzenia, podejmują decyzje inwestycyjne mając na uwadze wieloletnią perspektywę biznesową. Wiąże się to z zaciąganiem zobowiązań chociażby wobec klientów, dostawców, czy udziałowców. Nagła i duża zmiana obciążeń składowych po stronie pracowników oraz pracodawców oznacza podważenie wieloletnich umów i planów biznesowych, w oparciu o które podejmowane były decyzje inwestycyjne, a także narażenie inwestorów na negatywne konsekwencje finansowo-biznesowe. Z informacji uzyskanych przez AmCham wynika, iż szacunkowa liczba pracowników w sektorze zaawansowanych usług biznesowych dotkniętych proponowanymi w Projekcie zmianami wyniesie 20-35%, zaś w sektorze B&R pomiędzy 60%-100%. Zniesienie górnego limitu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dotknie zatem przedsiębiorstwa o najwyższym udziale kosztów pracy w kosztach całkowitych, sektor usług, sektor IT, nowoczesnych technologii itd., a zatem wszystkie te branże, które w ostatnich latach w największym stopniu definiowały tempo rozwoju gospodarczego i sukces gospodarczy Polski.
- 3) **Sprzeczność Projektu z celami Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju i znaczne obniżenie konkurencyjności Polski.** Strategia Odpowiedzialnego Rozwoju, stanowiąca program rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, postuluje w szczególności rozwój gospodarczy oparty na tworzeniu miejsc pracy w sektorach o dużej wartości dodanej, a zatem miejsc pracy wysoko opłacanych. Chodzi tu m.in. o miejsca pracy w centrach badawczo-rozwojowych, IT, zaawansowane usługi, itd. Ma to być sposób na ominięcie tzw. pułapki średniego dochodu. Tymczasem zniesienie górnego limitu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe przyczyni się do znacznego zwiększenia kosztów tworzenia miejsc pracy w tychże sektorach, co zahamuje rozwój dotychczasowych i powstanie nowych miejsc pracy. Projekt doprowadzi do obniżenia konkurencyjności Polski na tle innych krajów w regionie Europy Centralnej i Wschodniej. Według informacji uzyskanych przez AmCham wysokiej jakości miejsce pracy w Polsce będzie kosztowało polskiego pracodawcę więcej niż podobne stanowisko utworzone nie tylko w Bułgarii, Rumunii, czy Węgrzech, ale również na Słowacji i w Czechach.
- 4) **Wzrost kosztów pracy szybszy niż wzrost produktywności.** Wzrostowi kosztów pracy osób o najwyższych kwalifikacjach, w wyniku zniesienia limitu składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, towarzyszyć będzie wzrost kosztów pracy wynikający z wprowadzenia zapowiadanej przez Rząd instytucji Pracowniczych Planów Kapitałowych. Efektem będzie wzrost kosztów pracy szybszy niż wzrost produktywności, a to zmniejszy konkurencyjność polskich przedsiębiorstw. Istnieje poważne ryzyko, że inwestorzy zrewidują swoją dotychczasową politykę zatrudniania, przenosząc stanowiska wymagające wysokich kompetencji poza granice naszego kraju, co w konsekwencji doprowadzi do negatywnych zmian na polskim rynku pracy, motywując najlepiej wykształcone oraz doświadczone osoby do emigracji.
- 5) **Uzasadnienie Projektu wskazujące, że jego celem nie jest zabezpieczenie pracowników w okresie emerytalnym.** Odwołanie w uzasadnieniu Projektu do „ideałów solidaryzmu społecznego i procesu redystrybucji dochodów” wskazuje na intencje Projektu w postaci kontrybucji w systemie „osób silniejszych, o wyższych dochodach, którym powiodło się w życiu”, bez gwarancji, że składki na ubezpieczenie

społeczne potrącone pracownikom powiększą w przyszłości ich świadczenia otrzymywane z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS). Istnieje zatem ryzyko dla obciążonych składkami z tytułu ubezpieczeń społecznych, że wysokie zróżnicowanie emerytur będzie w przyszłości wyeliminowane, co nadaje obciążeniom wynikającym z Projektu charakter *quasi* podatku. Dodatkowe obciążenia finansowe powstałe na skutek zniesienia górnego limitu na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z jednej strony negatywnie wpłyną na koszty prowadzenia działalności w Polsce, a z drugiej na motywację świadczenia pracy przez wysoko wykwalifikowanych pracowników, co może w długiej perspektywie prowadzić do emigracji pracowników lub też emigracji stanowisk. Taką perspektywę dodatkowo uzasadnia wskaźnik składki pracownika w kwocie wynagrodzenia brutto w Polsce, który już w chwili obecnej jest jednym z najwyższych w krajach OECD (wyższy ma jedynie Słowenia, Węgry, Niemcy i Austria¹), a wprowadzenie zmian w systemie ubezpieczeń społecznych przewidzianych w Projekcie dodatkowo go powiększy.

- 6) **Zwiększenie deficytu Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.** W przypadku wypłaty świadczeń z tytułu ubezpieczenia społecznego zgodnie z aktualnymi przepisami, wejście zniesienie górnego limitu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z kolei zmniejszy tylko czasowo deficyt Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS), ale w przyszłości znacznie bardziej go zwiększy, pogłębiając nierównowagę dochodów i wydatków FUS.
- 7) **Ominięcie skutków Projektu i efekt odwrotny do zakładanego.** Wejście w życie Projektu spowoduje w wielu przypadkach ucieczkę w samozatrudnienie i podatek liniowy, co da efekt odwrotny od zakładanego przez rząd, ponieważ korzystniej finansowo będzie dla wielu dotychczasowych pracowników przejść z etatu na działalność gospodarczą.
- 8) **Pogorszenie sytuacji na rynku pracy.** Wejście w życie Projektu przyczyni się do pogorszenia sytuacji na rynku pracy, gdzie przedsiębiorcy już teraz mają trudności ze znalezieniem pracowników, stając się barierą rozwojową dla polskiej gospodarki. Rząd i biznes w sytuacji zmniejszającego się bezrobocia starają się zachęcać do powrotu do Polski osoby, które obecnie przebywają na emigracji. Szczególny nacisk kładzie się na zachęcanie do powrotu do Polski osób wysoko wykwalifikowanych, z wykształceniem i doświadczeniem zawodowym zdobytym za granicą. Zwiększanie klina podatkowego będzie czynnikiem zniechęcającym do powrotu do Polski osoby o wysokich kwalifikacjach, zainteresowane pracą na stanowiskach eksperckich, czy managerskich, a nawet zachęcać takie osoby pracujące obecnie w Polsce do emigracji.
- 9) **Konkretne dane finansowe pokazujące wpływ Projektu na przedsiębiorców różnych rozmiarów.** Dla przykładu chcielibyśmy pokazać jak wzrosną koszty pracy dla pracodawców i wynagrodzenia pracowników, jeśli Projekt wejdzie w życie. W działającej w Polsce dużej korporacji zmianami zostanie dotknięta ¼ pracowników. W konsekwencji wejścia w życie Projektu, obciążenia na rzecz ZUS wzrosną w tej firmie o kilkanaście milionów złotych rocznie. Obniżenie wynagrodzenia netto dla pracowników wyniesie ok. 10 mln złotych rocznie, natomiast wzrost obciążeń ZUS dla tego pracodawcy wyniesie kilkadziesiąt mln złotych rocznie.

¹ Według raportu OECD, str. 64 <http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oced/taxation/taxing-wages-2017-tax-wages-2017-en#page64>

AMERYKAŃSKA IZBA HANDLOWA W POLSCE

Spektrum Tower, ul. Twarda 18, 00-105 Warszawa

Tel: (48) (22) 520-5999, e-mail: office@amcham.pl, www.amcham.pl

Z kolei dla średniego rozmiaru zakładu produkcyjnego działającego w małej miejscowości i będącego największym pracodawcą w okolicy, zniesienie górnego limitu składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe dotknie ok. 60 pracowników i wygeneruje dodatkowy koszt po stronie pracodawcy na poziomie ok. 750 tys. złotych. Gdyby firma miała zrekompensować pracownikom spadek ich dochodu netto, to musiałaby przeznaczyć kolejne 750 tys. złotych, co w praktyce może okazać się niemożliwe i spowoduje znaczący spadek wysokości wynagrodzeń. Dla przedsiębiorców postawionych przed tak dużymi dodatkowymi obciążeniami finansowymi, chcących utrzymać atrakcyjne wynagrodzenie dla swoich najbardziej doświadczonych i wykwalifikowanych pracowników, wejście w życie Projektu będzie również oznaczało decyzje o zwolnieniach pracowników o niższych kwalifikacjach.

Pragniemy podkreślić, że z punktu widzenia inwestorów rozważających inwestycje w Polsce, którzy zwracają się do AmCham'u rozważając Polskę jako destynację inwestycyjną, stabilność systemu prawnego i podatkowego ma znaczenie kluczowe. Zależy nam, aby inwestycji było coraz więcej, ale mamy poważne obawy, że niestety szybkie i nieprzewidywalne zmiany prawa, w tym przepisów obowiązujących wiele lat (jak w przypadku górnego limitu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od 1999 r.), a także rosnące koszty prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce, spowodują lokowanie inwestycji w innych krajach regionu. Polska ryzykuje również swoją reputację wiarygodnego partnera biznesowego, a także korzystnego miejsca dla wysokiej jakości i wartości inwestycji, wdrażając tak ważną zmianę w systemie ubezpieczeń społecznych w krótkim czasie i bez rzetelnych konsultacji społecznych.

W kontekście przedstawionych powyżej negatywnych skutków jakie wywoła wejście w życie Projektu dla polskiego rynku pracy i polskiej gospodarki, apelujemy o wycofanie się z planów zniesienia górnego limitu składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, a przynajmniej wstrzymanie prac nad Projektem i przeprowadzenie adekwatnych konsultacji społecznych. W razie potrzeby AmCham wyraża gotowość do współpracy w celu wypracowania rozwiązań prawnych, które umożliwiają dalszy rozwój firm polskich i zagranicznych działających w Polsce, a w konsekwencji rozwój polskiego rynku pracy.

*****

Amerykańska Izba Handlowa w Polsce (AmCham) jako organizacja zrzeszająca inwestorów amerykańskich w Polsce, reprezentuje jednocześnie jedną z największych grup zagranicznych inwestorów w Polsce. Naszą misją jest poprawa klimatu inwestycyjnego w Polsce, wśród wszystkich inwestorów, nie tylko amerykańskich, gdyż wzrost inwestycji jest równoznaczny ze wzrostem gospodarczym, a tym samym poprawą warunków życia społeczeństwa polskiego.